

ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО

«ДЕРЖАВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ ЦЕНТР
МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

Стандарти медичної допомоги: стан питання в 2019 році

29.05.2019

Ліщишина Олена Михайлівна
ДП «Державний експертний центр МОЗ України»

© Авторські права захищені.

При повному або частковому використанні інформації, розмішеної в презентації, посилання на джерело інформації обов'язкове.

• Recommendation No. R (97) 17 «The development and implementation of quality improvement systems (QIS) in health care»

Що включає високоякісна медична допомога

- Структурні та організаційні аспекти надання медичної допомоги, такі як доступність;
- Такі аспекти процесу, як професійна майстерність та ефективне використання ресурсів; і
- Позитивний результат допомоги для пацієнта.

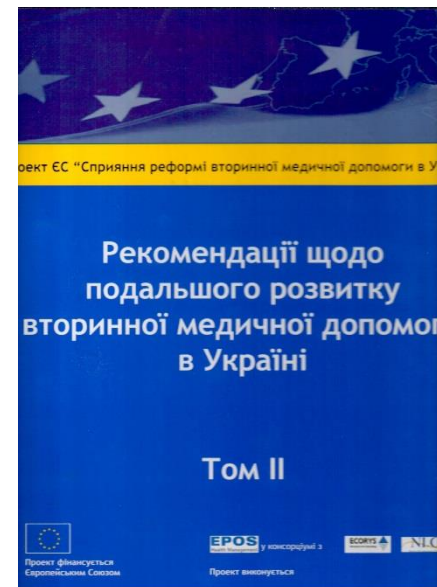
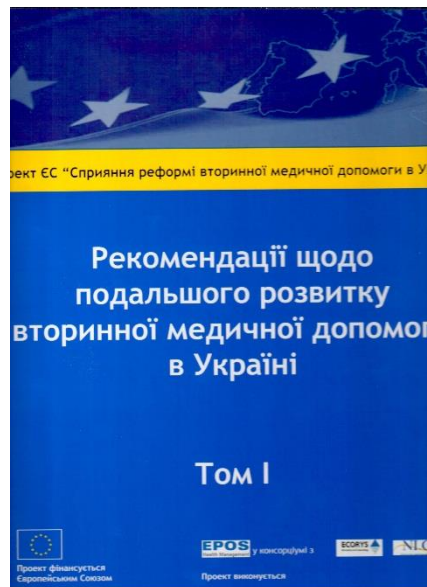
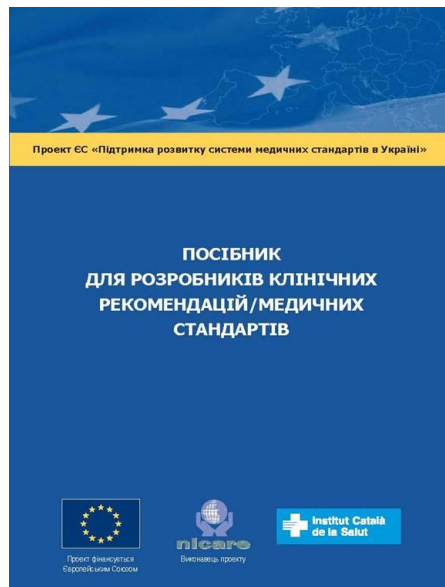
Суттєві риси систем підвищення якості:

- Виявлення проблем якості та успіхів;
- Систематичний збір даних про надання допомоги;
- Стандарти і засновані на доказах настанови для високоякісної, економічно ефективної допомоги;
- Здійснення необхідних змін через ефективні механізми і стратегії;
- Вимірювання впливу змін;
- Використання кращих практик.

- **Recommendation Rec(2001)13 of the Committee of Ministers to member states on developing a methodology for drawing up guidelines on best medical practices**
- головною метою настанов є надання підтримки та сприяння належній клінічній практиці в інтересах пацієнтів і тому їх слід використовувати як інструмент політики, юридична інтерпретація і стан якого залежить від обставин, що відносяться до кожної країни
- якщо настанови адаптуються з інших країн або районів, вони повинні бути відредаговані, переглянуті або перевірені щодо їх застосовності в нових умовах.

Коротко про історію стандартизації медичної допомоги

Наказ МОЗ України та АМН України №102/18 від 19.02.2009р. та №798/75 від 03.11.2009р. «Про затвердження Уніфікованої методики з розробки клінічних настанов, медичних стандартів, уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги, локальних протоколів медичної допомоги (клінічних маршрутів пацієнтів) на засадах доказової медицини (частини перша, друга)»

Наказ МОЗ України від 28.09.2012 №751 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313

Наказ МОЗ України від 11.09.2013 № 795 "Про моніторинг клінічних індикаторів якості медичної допомоги", зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2013 року за № 1669/24201

- **Recommendation No. R (97) 17 «The development and implementation of quality improvement systems (QIS) in health care»**
- **Recommendation Rec(2001)13 of the Committee of Ministers to member states on developing a methodology for drawing up guidelines on best medical practices**

Методика розробки та впровадження медичних стандартів (уніфікованих клінічних протоколів) медичної допомоги на засадах доказової медицини та Методика розробки системи індикаторів якості медичної допомоги (Наказ МОЗ України від 28.09.2012 №751, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 листопада 2012 року за № 2001/22313, 2002/22314, 2003/22315, 2004/22316) гармонізовані з відповідними документами ЄС:

Наказ МОЗ України від 28.09.2012 №751 "Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України", зареєстрований Міністерством юстиції України за № 2001/22313 від 29.11.2012 року, повністю відповідав Рес(2001)13 та передбачав такі етапи підготовки та імплементації клінічних настанов:

Етапи	Реалізація в Україні ЦЕНТРАЛІЗОВАНА МОДЕЛЬ
Вибір теми	Затверджені критерії (захворювання та смертність населення, державні програми та централізовані заходи МОЗ та інші)
Розробка настанов	Вибір з оцінкою за AGREE II, адаптація, мультидисциплінарний підхід (склад групи затверджений МОЗ)
Поширення настанов	Реєстр медико-технологічних документів та G-I-N, друковані видання
Імплементація положень настанов	Галузеві стандарти з індикаторами якості -> розробка локальних протоколів з клінічними маршрутами пацієнтів
Оцінка впливу настанов	Моніторинг клінічних індикаторів якості медичної допомоги
Оновлення клінічних настанов	Оновлення медико-технологічних документів галузевого і локального рівнів

Наказ МОЗ України від 28.09.2012 №751 "Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України", зареєстрований Міністерством юстиції України за № 2001/22313 від 29.11.2012, зі змінами, внесеними наказами МОЗ України №1422 від 29.12.1016, №1752 від 26.09.1018

Етапи	Реалізація в Україні ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНА МОДЕЛЬ
Вибір теми	Затверджені критерії (захворювання та смертність населення, державні програми та централізовані заходи МОЗ та інші)
Розробка настанов	Адаптація, оцінка за AGREE II, мультидисциплінарний підхід; 1422/2016 : використання міжнародних клінічних настанов без процедури адаптації
Поширення настанов	Реєстр медико-технологічних документів та G-I-N
Імплементация положень настанов	Галузеві стандарти з індикаторами якості -> 1422/2016 розробка ~~локальних протоколів з~~ клінічних маршрутів пацієнта; «якщо новий клінічний протокол викладено лише англійською мовою, його вибір, переклад, застосування здійснюються відповідно до наказів закладів охорони здоров'я»
Оцінка впливу настанов	Моніторинг клінічних індикаторів якості медичної допомоги
Оновлення клінічних настанов	Оновлення медико-технологічних документів галузевого і локального рівнів

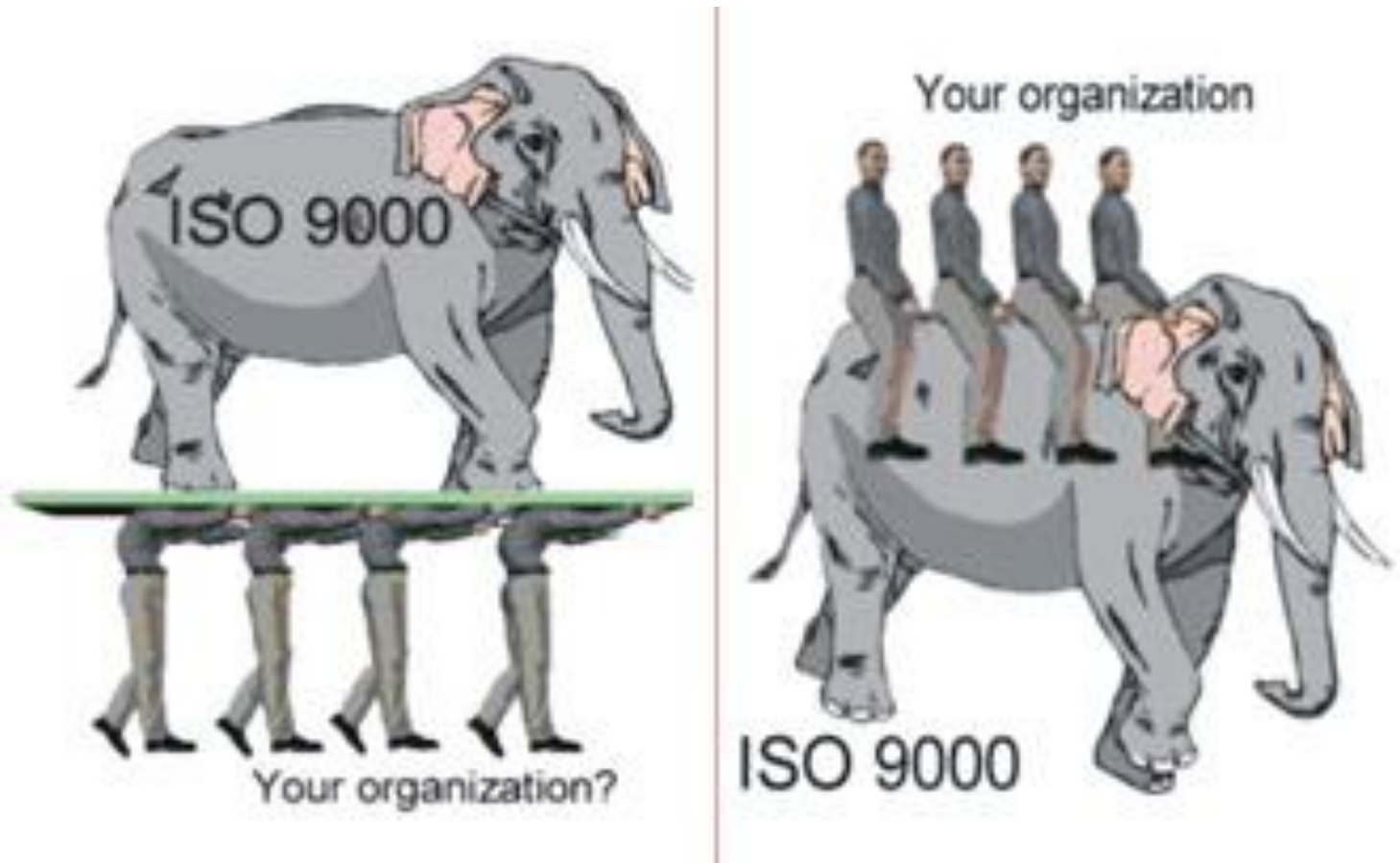

Наказ МОЗ України від 28.09.2012 №751 "Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України", зареєстрований Міністерством юстиції України за № 2001/22313 від 29.11.2012, зі змінами, внесеними наказами МОЗ України №1422 від 29.12.1016, №1752 від 26.09.1018

- Новий клінічний протокол медичної допомоги - клінічна настанова, обрана Міністерством охорони здоров'я України для її застосування на території України як клінічного протоколу без проходження процедури її адаптації; визначає процес надання медичної допомоги при певному захворюванні; затверджується Міністерством охорони здоров'я України як текст нового клінічного протоколу або посилання на джерело його розміщення чи публікації; новий клінічний протокол медичної допомоги затверджується шляхом вибору клінічної настанови, що підлягає застосуванню на території України, її перекладу українською мовою або викладення англійською мовою чи мовою оригіналу;
- Клінічний маршрут пацієнта містить алгоритм руху пацієнта по підрозділах ЗОЗ, пунктах контактів з лікарями та іншим медичним персоналом у процесі надання медичної допомоги, а також за потреби взаємодії між ЗОЗ при наданні медичної допомоги з метою виконання вимог стандарту, уніфікованого клінічного протоколу медичної допомоги та нового клінічного протоколу медичної допомоги. Клінічний маршрут пацієнта розробляється у довільній формі з урахуванням особливостей відповідного ЗОЗ. З метою розробки клінічного маршруту пацієнта відповідно до нового клінічного протоколу медичної допомоги ЗОЗ здійснює переклад такого протоколу українською мовою у випадку відсутності затвердженого Міністерством охорони здоров'я України тексту українською мовою.

Міжнародні стандарти ISO

- **ISO 9000** — серія стандартів ISO, які застосовуються при створенні та удосконаленні систем менеджменту якості організацій.

ISO 9001:2015

Quality management systems — Requirements

- QMP 1 Орієнтація на замовника
- QMP 2 Лідерство
- QMP 3 Задіяння персоналу
- QMP 4 Процесний підхід
- QMP 5 Поліпшення
- QMP 6 Прийняття рішень на підставі фактичних даних
- QMP 7 Керування взаємовідносинами

Впровадження клінічних настанов і галузевих стандартів: локальні документи

Основи законодавства доповнено статтею 14-1 згідно із Законом № 3611-VI від 07.07.2011

Стаття 14¹. Система стандартів у сфері охорони здоров'я

Систему стандартів у сфері охорони здоров'я складають державні соціальні нормативи та галузеві стандарти.

Державні соціальні нормативи у сфері охорони здоров'я встановлюються відповідно до Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії".

Галузевими стандартами у сфері охорони здоров'я є:

стандарт медичної допомоги (медичний стандарт);

клінічний протокол;

табелі матеріально-технічного;

лікарський формуляр.

Додержання стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), клінічних протоколів, табелів матеріально-технічного оснащення є обов'язковим для всіх закладів охорони здоров'я, а також для фізичних осіб - підприємців, що провадять господарську діяльність з медичної практики.

Впровадження клінічних настанов і галузевих стандартів: локальні документи

**ПОСТАНОВА КМУ від 2 березня 2016 р. № 285
зі змінами №1105 від 27.12.2017; №215 від 13.03.2019**

Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики

12. Суб'єкт господарювання, який є закладом охорони здоров'я:

1) повинен мати затверджені в установленому законодавством порядку: ... клінічні маршрути пацієнта, розроблені відповідно до клінічних протоколів та стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), затверджених МОЗ.

13. Ліцензіат зобов'язаний:...

- 12) здійснювати контроль якості надання медичної допомоги;
- 13) надавати медичну допомогу, медичні послуги відповідно до клінічних протоколів та стандартів медичної допомоги (медичних стандартів);
- 14) дотримуватися стандартів медичної допомоги (медичних стандартів), уніфікованих клінічних протоколів, затверджених МОЗ;
- 15) надавати якісну та своєчасну медичну допомогу та медичні послуги пацієнтам;

Впровадження клінічних настанов і галузевих стандартів: локальні документи

СТАНДАРТИ АКРЕДИТАЦІЇ закладів охорони здоров'я, затверджені наказом МОЗ України від 14.03.2011 № 142, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 6 червня 2011 р. за № 680/19418 (зі змінами № 1116 від 20.12.2013)

1. **Управління закладом: 1.16.** Наявність у закладі затверджених стандартів сестринського (медичного) догляду і системи оцінки якості їх виконання.
3. **Управління структурним підрозділом закладу: 3.13.** Наявність локальних клінічних протоколів (маршрутів пацієнтів) згідно з уніфікованими клінічними протоколами та медичними стандартами відповідно до профілю структурного підрозділу.
14. **Стаціонарна допомога: 14.1.** Встановлення клінічного діагнозу та призначення обстежень відповідно до затверджених МОЗ стандартів, клінічних протоколів, про що робляться записи в медичній карті стаціонарного хворого. **14.5.** Наявність та відповідність стандартам, затвердженим у підрозділі, плану обстеження та лікування для кожного пацієнта.
16. **Служба материнства та дитинства: 16.39.** Проведення систематичного аналізу відповідності клінічному протоколу діагностики, лікування та клінічного результату кожного випадку ведення недоношених, незрілих, травмованих під час пологів новонароджених, а також дітей з важкими вродженими вадами розвитку, які госпіталізовані до відділення інтенсивної терапії новонароджених.
19. **Лабораторна діагностика** (для закладів охорони здоров'я, до структури яких входять клініко-діагностичні та інші вимірювальні лабораторії): **19.2.** Відповідність переліку лабораторних досліджень виду лікувально-профілактичної допомоги, що надається закладом, та вимогам стандартів лікування і клінічним протоколам.
26. **Заклади переливання крові: 26.2.7, 26.3.9., 26.5.9., 26.6.15.** Наявність стандартних операційних процедур.
27. **Центр з профілактики та боротьби зі СНІДом: 27.9.** Забезпечення повного комплексу лабораторних обстежень ВІЛ-інфікованих осіб відповідно до стандартів та клінічних протоколів. **27.25.** Дотримання вимог щодо діагностики опортуністичних інфекцій у ВІЛ-інфікованих осіб відповідно до стандартів та клінічних протоколів.

Види медико-технологічних документів: імплементція найкращих фактичних даних з урахуванням можливостей системи охорони здоров'я

Документ для професіоналів та пацієнтів

- **Настанови (Рекомендації)**

Документи державного рівня з
урахуванням можливості країни

- **Стандарт** (критерії якості),
- **Клінічний протокол** (“покроково”
визначає процес надання МД, обсяг,
результат)

Для закладу охорони здоров'я

- **Внутрішні документи закладу охорони
здоров'я** (деталізована інструкція,
локальний протокол, стандартна
операційна процедура, клінічний
маршрут)

Вартість медичних послуг

- **Подушний норматив / глобальний
бюджет / діагностично споріднені групи**

- **Що може бути зроблено в ідеалі.**

Актуальні наукові знання,
обґрунтування розвитку.

Статус - рекомендації

- **Що і як повинно бути зроблено в
умовах країни.**

Нормативно-правовий акт.

Статус – обов'язковий до виконання

- **Що і як повинно бути зроблено в
умовах закладу охорони здоров'я**

Нормативно-правовий акт.

Статус – обов'язковий до виконання

- **Потреба в ресурсах**

База стандартів медичної допомоги

- Представлені документи, що розроблялися до 2012 року, в основному експертним методом, тобто, не на засадах доказової медицини.
- База стандартів медичної допомоги в Україні містить 15 Організаційних Наказів; 103 Накази, які містять окремі нормативні документи медичної допомоги (близько 2400 погано структуровані): стандарти та критерії надання медичної допомоги; клінічні протоколи, протоколи надання медичної допомоги; алгоритми, переліки заходів, схеми медичної допомоги, класифікатори; інструкції та методичні рекомендації; нормативи.

Реєстр медико-технологічних документів

Розроблені за принципами доказової медицини:

Клінічні настанови, рекомендовані як джерела найкращої клінічної практики – **136**

На основі настанов затверджено **79** наказів МОЗ України, які містять:

- Стандартів медичної допомоги - **5**
- Уніфікованих клінічних протоколів медичної допомоги – **123**

Затверджені наказами МОЗ України:

- Протоколи медичної сестри (фельдшера, акушерки) - **22**
- Протоколи провізора (фармацевта) - **36**

THE FINNISH MEDICAL SOCIETY
DUODECIM

Настанови для первинної медичної допомоги - 972

<http://guidelines.moz.gov.ua/>

<http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/haluzevi-standarty-ta-klinichni-nastanovy>

Напрямок	Кіл.	Напрямок	Кіл.
Акушерство	21	Наркологія	11
Алергологія	8	Неврологія	63
Анестезіологія, Медицина невідкладних станів	16	Неопластичні захворювання	7
Гастроентерологія гепатопанкреатобіліарна	15	Нефрологія	13
Гастроентерологія, Загальна хірургія	31	Ортопедія, Фізіотерапія	38
Гематологія	30	Оториноларингологія	43
Генетика	2	Офтальмологія	32
Геріатрія	14	Педіатрія	103
Гігієна навколишнього середовища	5	Планування сім'ї	7
Гінекологія	27	Психіатрія	32
Дерматологія	55	Психіатрія підліткового віку	7
Дитяча неврологія	9	Пульмонологія	26
Дитяча психіатрія	10	Радіологія	3
Дитяча хірургія	15	Ревматологія	21
Ендокринологія	15	Спортивна медицина	3
Ендокринологія та розлади метаболізму	32	Стоматологія	21
Загальна практика	30	Судинна хірургія	12
Захворювання, що передаються статевим шляхом	6	Судова медицина	3
Інфо	6	Травматологія, Нейрохірургія	39
Інфо, Інфекційні хвороби	59	Урологія	23
Кардіологія	45	Фармакологія	6
Медицина подорожей	8	Всього	972

Бар'єри на шляху впровадження в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями

Клінічні аспекти

1. Обмеженість сприйняття доведеної клінічної ефективності/не ефективності та практики відповідних діагностичних та лікувальних втручань замість власного досвіду
2. Відмінність ролей медичних професіоналів (лікарів сімейних/загальної практики і вузьких спеціалістів)
3. Супротив мінімізації рутинних/не обґрунтованих діагностичних та лікувальних втручань
4. Відсутність рішення про відмову від реанімації

Бар'єри на шляху впровадження в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями

Організаційні аспекти

1. Незареєстровані (не дозволені) в Україні лікарські засоби та вироби медичного призначення
2. Відсутність зазначених в настановах методів діагностики та лікування
3. Відсутність/інші назви фахівців/медичних спеціальностей
4. Відмінність законодавчої бази та структури організації медичної допомоги, насамперед в сфері реімбурсації
5. Відсутність визнаної можливості off-label, un-license застосування лікарських засобів та виробів медичного призначення
6. Відсутність моніторингу результативності медичної допомоги
7. Нижчий рівень фінансування системи охорони здоров'я

Нові можливості з впровадженням в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями (1) на прикладі клінічної настанови «Вірусний гепатит С»

<http://mtd.dec.gov.ua/index.php/uk/haluzevi-standarty-ta-klinichni-nastanovy/item/82-virusnyi-hepatyt-s>

СИНТЕЗ НАСТАНОВИ

За прототип Адаптованої клінічної настанови «Вірусний гепатит С» взято Клінічну настанову «**SIGN 133 – Management of hepatitis C. A national clinical guideline**» (2013) – <http://www.sign.ac.uk/pdf/sign133.pdf>

Додаткові докази включені з джерел:

1. An Update on Treatment of Genotype 1 Chronic Hepatitis C Virus Infection: 2011 Practice Guideline by the American Association for the Study of Liver Diseases (AASLD).
2. AASLD Practice Guideline. Management of Hepatocellular Carcinoma: An Update (2011).
3. An update on the management of chronic hepatitis C: Consensus guidelines from the Canadian Association for the Study of the Liver (2012).
4. EASL Clinical Practice Guidelines: Management of hepatitis C virus infection (2011).

Під час позачергового перегляду медико-технологічних документів за темою «Вірусний гепатит С» в 2015 році докази залучені з джерел:

1. «WHO Guidelines for the screening, care and treatment of persons with hepatitis c infection» (2014),
2. «An update on the management of chronic hepatitis C: 2015 Consensus guidelines from the Canadian Association for Study of Liver»,
3. «EASL Recommendations on Treatment of Hepatitis C 2015».

Нові можливості з впровадженням в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями (2) на прикладі клінічної настанови «Вірусний гепатит С»

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

Даний посібник не призначений для сприйняття в якості стандарту лікування. Стандарти надання допомоги визначаються на основі всіх клінічних даних, доступних для конкретного випадку, і можуть бути змінені відповідно до наукових знань, технологічних досягнень та розвитку моделей надання допомоги. Дотримання настанов не забезпечить успішний результат у кожному випадку; не треба сприймати їх такими, що включають всі належні методи надання допомоги або виключають інші прийнятні методи лікування, що спрямовані на ті ж результати. Остаточне рішення має бути прийнято відповідним лікарем, який відповідає за клінічні рішення щодо конкретної клінічної процедури або плану лікування. Це рішення має бути прийняте тільки після відповідного обговорення варіантів з пацієнтом, що включає можливість вибору методів діагностики та лікування. Водночас, радимо, щоб істотні посилання у національних чи будь-яких місцевих КН на основі даного документу були повністю задокументовані у історії пацієнта перед прийняттям адекватного рішення.

«Інформація, що міститься в чинному керівництві, являє собою синтез доказів з опублікованої літератури і наукових абстрактних уявлень, доступних на момент написання, з додаванням експертної думки авторів. Будь-яку рекомендацію слід вважати скоріше переважним підходом до надання допомоги, ніж суворим стандартом. У деяких випадках, автори рекомендують використовувати схеми терапії за межами інструкції із застосування.»

Нові можливості з впровадженням в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями (3) на прикладі клінічної настанови «Вірусний гепатит С»

1.3.1 ПРИЗНАЧЕННЯ ЛІЦЕНЗОВАНИХ ЛІКІВ ЗА МЕЖАМИ ЇХ РЕЄСТРАЦІЙНОГО СВІДОЦТВА

Рекомендації даної настанови засновані на кращих клінічних доказах. Деякі рекомендації можуть стосуватися ліків за рецептами за межами їх реєстраційного свідоцтва, також відомого як ліцензія на продукт. Це відомо як використання по «незареєстрованим показанням».

Лікарські засоби можуть бути призначені по «незареєстрованим показанням» в наступних випадках:

- за показаннями, не зазначеними у торговій ліцензії;
- для введення іншим шляхом;
- для введення інших доз;
- для інших пацієнтів.

Неліцензовані препарати – це препарати, які не мають реєстраційного свідоцтва для медичного застосування у людей.

Загалом, використання ліків по «незареєстрованим показанням» стає необхідним, якщо клінічна потреба не може бути задоволена ліцензованими лікарськими препаратами відповідно до реєстраційного свідоцтва. Таке використання повинно бути підтвержене відповідними доказами та досвідом.⁸

«Призначення препаратів поза умовами їх дозволу на продаж змінює (і, імовірно, збільшує) професійну відповідальність тих, хто їх призначає».⁸

Нові можливості з впровадженням в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями (4) на прикладі клінічної настанови «Вірусний гепатит С»

Генеральна медична рада (GMC) рекомендує, що при призначенні препаратів не за прямим показанням лікарі повинні:

- бути впевненими, що таке використання краще послужить потребам пацієнта, ніж офіційно затверджені альтернативи (якщо такі існують)
- бути впевненими, що є достатньо доказів/досвіду використання ліків, що свідчать про їх безпеку та ефективність, при пошуку необхідної інформації з відповідних джерел.
- записати в медичних картках пацієнта призначені препарати і, якщо лікар не слідує загальноприйнятій практиці, причини такого вибору.
- взяти на себе відповідальність за призначення препаратів та догляд за пацієнтом, в тому числі моніторинг наслідків препаратів.

Немедичні консультанти повинні переконатися, що вони знайомі із законодавчою базою і своїми професійними нормативними стандартами.

Перед будь-яким призначенням необхідно перевірити статус ліцензування ліків в поточній версії Британського національного формуляра.⁸ Особа, яка призначає препарат, повинна бути компетентною, діяти в рамках професійної етики і практики призначення свого роботодавця.⁹

Нові можливості з впровадженням в Україні клінічних настанов, розроблених в інших країнах/ міжнародними організаціями щодо лікарських засобів, незареєстрованих в Україні

1. Доказова інформація на підтримку наказу МОЗ України від 26.04.2011 № 337 «Про затвердження Порядку ввезення на територію України незареєстрованих лікарських засобів, стандартних зразків, реагентів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 серпня 2011 р. за № 965/19703 щодо державного та індивідуального рівнів застосування лікарських засобів.

2. З використанням методології оцінки медичних технологій та референтного ціноутворення може бути створений інформаційний перелік незареєстрованих в Україні лікарських засобів, рекомендованих іноземними клінічними настановами та національними формулярами високої методологічної якості, для забезпечення заходів з примусової реєстрації або розвитку вітчизняної фармацевтичної індустрії.

Дякую за увагу!

Реєстр медико-технологічних документів

[Головна](#) [Нормативні та методичні матеріали](#) [Галузеві стандарти та клінічні настанови](#) [Класифікатори](#) [Теми в розробці](#) [Міжнародні джерела](#) [Контакти](#)

Відділ стандартизації медичної допомоги

Контакт

вул. Антона Цедіка, 14, к.430
Київ
03057
Україна

medstandards@dec.gov.ua
+38 (044) 536 13 46; 536 13 43

+38 (044) 536 13 45

+38 (044) 536 13 40

<http://mtd.dec.gov.ua/>

<http://mtd.dec.gov.ua>